

Inloggen CIP+

[Nieuws](#)

[God](#)

[Dagelijks leven](#)

[Levensverhaal](#)

[Mooi](#)

[CIP+](#)

Dit artikel is je cadeau gedaan door **Anne Vader**

[Inloggen »](#)

[Word lid »](#)

Dagelijks leven

Gepubliceerd op **woensdag 17 februari 2016 om 08:00** - door [Anne Vader](#)

De tweet van... dr. Theo Boer

“Terwijl heel NL zit te juichen op twitter, zie ik een land dat in doodsnood is,” reageerde hoogleraar ethiek dr. Theo Boer maandagavond [via Twitter](#) op de NTR-documentaire over euthanasie. Boer is uit het lood geslagen, zegt hij in een interview met CIP.nl. “Ik snap niet dat veel niet-gelovigen bijna per definitie voor euthanasie zijn. Als dit leven het enige is wat je hebt, moet je daar extra zuinig op zijn.”

Hoewel dr. Boer ruim negen jaar lid is geweest van een Regionale Toetsingscommissie Euthanasie verraste de documentaire over de Levenseindekliniek hem toch. De ethicus aan de Theologische Universiteit Kampen en de PThU te Groningen noemt het schokkend hoe makkelijk sommige artsen over struikelblokken heenstappen om een leven te beëindigen.

“Neem de honderdjarige Ans Dijkstra. Dat iemand het op die leeftijd niet makkelijk heeft, is duidelijk. Maar ondraaglijk lijden? ‘Mijn hoofd is nog zo goed,’ zegt ze bijvoorbeeld. En dat terwijl zoveel mensen juist bang zijn dat hun geheugen slecht wordt. Bovendien: iedereen kent in zijn omgeving wel mensen die even oud zijn als zij. Dat een dame in deze omstandigheden euthanasie krijgt, betekent dat feitelijk bijna iedereen boven de 95 wel kandidaat voor euthanasie is. Bijna iedereen heeft op die leeftijd de nodige ouderdomsklachten.”

"Dat een dame in deze omstandigheden euthanasie krijgt, betekent dat feitelijk bijna iedereen boven de 95 wel kandidaat voor euthanasie is"

Huppakee

Het is volgens Boer ook onduidelijk waaruit het lijden bestond bij de 65-jarige Hannie Goudriaan, een patiënt in de uitzending met semantische dementie. “Een dag voor haar dood staat ze nog te dansen bij een schaatswedstrijd in het stadion van Heerenveen, waar ze bovendien zelf heen gereden is. Haar man zegt niet van plan te zijn om ‘een lege huls’ te bezoeken in een verpleeghuis. De optie voor goede zorg in het verpleeghuis is volledig buiten beeld. Zo ontstaat de indruk dat het vooral haar familie is die lijdt.”

Mevrouw Goudriaan zou met de term ‘huppakee’ een signaal afgeven dat ze een einde aan haar leven wil. “Het is de vraag of dat inderdaad betekent dat ze euthanasie wil. Eerst wil ze kennelijk naar een andere plek in huis, maar daar wordt niet op ingegaan. Op het moment dat het euthanaticum haar infuus inloopt, zegt ze twee keer ‘verschrikkelijk’. Ook daar wordt geen duiding aan gegeven. De arts weet als anesthesist alles van euthanasie, maar voor het duiden van uitingen bij een dementerende heeft hij de specialistische kennis niet in huis. Ik vind dat ernstig.”

Theo Boer
@TheoBoer

Volgen

Ik zie vooral een familie die ernstig lijdt en een patiënt die onvoldoende weet wat er gaande is [#levenseindekliniek](#)

10:55 - 16 februari 2016

Gevalen zoals in de documentaire zijn geen uitzondering, zegt Boer. "Ik ben ervan overtuigd dat de euthanasiewet niet is bedoeld voor deze scenario's. De euthanasie bij de derde patiënt, een man die al tientallen jaren ernstig leed aan een dwangstoornis, vond ik invoelbaarder. Zijn lijden komt zeer overtuigend in beeld."

Fixatie op de dood

Een toetsingscommissie beoordeelde de drie levensbeëindigingen als zorgvuldig. Volgens Boer, die zelf ruim negen jaar lid was, gaat een commissie af op wat de dokter opschrijft. "De commissie toetst zelf niet de ondraaglijkheid, maar kijkt alleen of de dokter die heeft vastgesteld. Een arts die bij een euthanasie meldt dat hij twijfelt aan de ondraaglijkheid, krijgt vrijwel zeker vragen van een commissie en zal dat dus niet snel doen. Het is dus heel goed mogelijk dat de commissie die deze dossiers heeft goedgekeurd, uit de documentaire een ander, vollediger beeld te zien krijgt."

Aangrijpend vindt hij het als er euthanasie wordt verricht terwijl dat niet nodig was geweest. "Bij twee van de drie mensen uit de documentaire vraag ik me af of ze met de nodige inspanning niet alsnog een redelijk leven hadden kunnen hebben. Naar mijn idee heerst er in Nederland een beangstigende fixatie op de dood. Sinds begin dit jaar zien we wekelijks wel programma's waarin de

"Bij twee van de drie mensen uit de documentaire vraag ik me af of ze met de nodige inspanning niet alsnog een redelijk leven hadden kunnen hebben"

dood wordt neergezet als dé oplossing voor ondraaglijk lijden. We zijn meer bezig met de dood dan het leven. Een samenleving moet de blik richten op de bescherming van het leven en vermindering van het lijden. De dood is niet alleen het einde van het lijden, maar ook van het leven.”

Het idee dat euthanasie geen probleem zou zijn voor mensen zonder religie bevreemdt Boer. “Veel niet-religieuze mensen zijn bijna automatisch voor euthanasie. Maar als dit leven het enige is dat je hebt, moet je daar juist extra zuinig op zijn. Maarten Luther zei al: ‘Wij moeten het leven op aarde zo koesteren alsof dat het enige leven is dat we hebben’. Opvallend is dat een aantal mensen euthanasie wil omdat het leven naar hun idee daarna toch doorgaat. Mevrouw Dijkstra zegt bijvoorbeeld: ‘Ik ga naar mijn zoon, naar Leo’. Kennelijk denkt ze dat ze naar een volgend leven gaat.”

Zelfs geen paracetamol

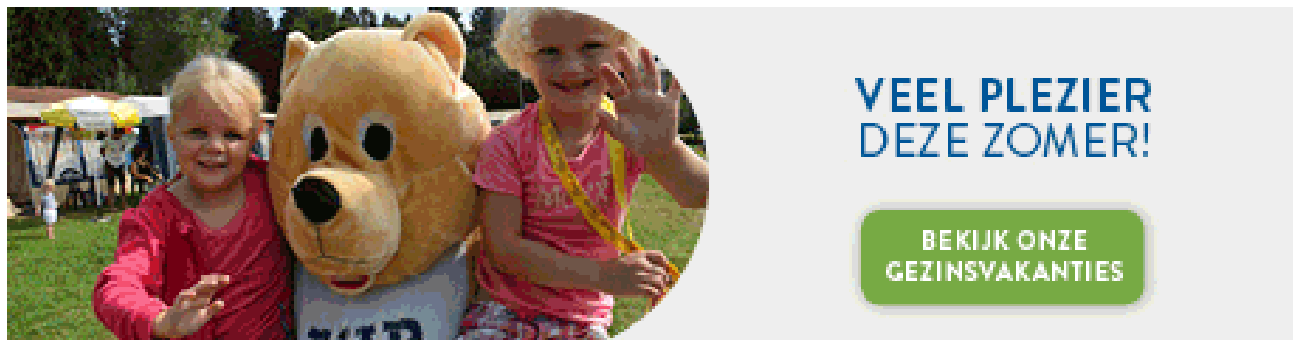
In het algemeen is hij zelf geen voorstander van euthanasie, al kan hij zich de keuze om te sterven voorstellen in uitzonderlijke gevallen, zoals bij iemand met een terminale ziekte in extreem lijden. Het bestaan van een hellend vlak ziet Boer inmiddels als bewezen. “Euthanasie bij deze baanbrekende gevallen is iets van de laatste vijf jaar en is mede mogelijk door druk vanuit de Levenseindekliniek. Het tij keren zal moeilijk zijn. Dezer dagen ben ik redelijk uit het lood geslagen. Euthanasie zoals in de gevallen van mevrouw Dijkstra en Goudriaan leidt tot toenemende maatschappelijke druk. Dat moeten we niet willen, zelfs als een meerderheid van de Nederlanders voor is.”

"De artsen van de Levenseindekliniek kunnen geen palliatieve zorg geven, zelfs geen paracetamol voorschrijven"

Blijkbaar valt dit binnen de euthanasiewet, die “achteraf te liberaal blijkt te zijn”, zegt Boer. “Achteraf moeten we constateren dat we hebben zitten slapen toen de criteria in de euthanasiewet werden geformuleerd.” Heikel punt is volgens hem dat de kliniek euthanasie verleent zonder dat er een arts-patiëntrelatie aan de

aanvraag voorafgaat. “De Levenseindekliniek heeft maar twee opties: euthanasie of iemand wegsturen. Ze kunnen geen palliatieve zorg geven, zelfs geen paracetamol voorschrijven. Dat is ernstig want een dokter moet alle alternatieven kunnen afwegen voordat hij de patiënt euthanasie geeft. Een dokter met alleen euthanatica in zijn tas is een slechte dokter.”

[Kijk hier de documentaire terug.](#)

[« Terug](#)

Reacties uitzetten op CIP.nl? [Klik hier!](#)

1 Comment

Sort by Top

Add a comment...

Klaartje Wakker ·

Chief Executive Officer at Stay-at-home parent

Als ik met ongelovige vrienden en kenissen praat dan blijkt een constante bron van ergernis in de dialoog met gelovigen dat die gelovigen altijd maar willen invullen wat ongelovigen volgens hen denken en voelen. Ook Theo Boer begaat deze zonde: hij meent te weten dat ongelovigen bijna per definitie voor euthanasie zijn. Foute boel. Wat wel waarschijnlijk is: de meeste ongelovigen zullen voor het legaliseren van euthanasie zijn. Net zoals vele ongelovigen voor de legallisatie van abortus zijn maar niet noodzakelijk voor het plegen ervan.

[Like](#) · [Reply](#) · 1 hr

 Facebook Comments Plugin

Doe nu mee met **cip+**

Eerste maand gratis (**+** veel meer)

[meer informatie](#)

CIP+ EXCLUSIEF

De zondag van... Andries
Knevel

CIP+ EXCLUSIEF

**"Mijn pornoverslaving kwam
door gebrek aan liefde"**

CIP+ EXCLUSIEF

**"Mijn kinderen hebben de
kerk verlaten"**

CIP+ EXCLUSIEF

"Ik werd geknecht door dadendrang"

Jobfish

vacature plaatsen?

Bestuursvoorzitter

Bijbelvereniging • Barneveld

Junior Redacteur • 25-35 uur

Hello Christian • Tholen

Senior Specialist Rapportage & Analyse • 33-36 uur

Evangelische Omroep • Hilversum

Administratief / HR Medewerker • 20-24 uur

Essentium • Rotterdam

Manager Zorginnovatie bij Eleos GGZ • 32-36 uur

Terra Management Groep • Amersfoort

Zelfstandig werkende kok • 10-15 uur

Zendings-Diaconessenhuis Bethanie • Amerongen

Fundraiser

Global Reconstructive Surgery Outreach

Adviseur WKO / Geohydroloog

Aatop Personeelsintermediair

PR Manager • 8 uur

Teen Challenge • Heerhugowaard

Logistiek Medewerker

Profielnorm BV • Tholen

Partners: [CGMV](#) • [CHE](#) • [Perspectief](#) • [De Hoop GGZ](#) • [Operatie Mobilisatie](#)**Allround monteur installatietechniek • 40-40 uur**

De Bree Installatietechniek BV • Nieuwaal

Administratief / HR Medewerker • 20-24 uur

Essentium • Rotterdam

Refojobs

christelijke
vakantiesite ...een bewuste keuze

(//christelijkevakantiesite.nl?utm_source=widget_cip)

(//www.christelijkevakantiesite.nl/advertentie/16909?
utm_source=cip_widget)

Ermelo, Nederland

Onze vakantiebungalow is gelegen in het buitengewoon mooie en rustige natuurpark 'De Kriemelkuil', aan de rand van het Veluwebos. In de directe nabijheid zijn goede fiets en wandelroutes. Naast bungalow 421 is een voetpad naar het bos.

Bekijk ([//www.christelijkevakantiesite.nl/advertentie/16909?utm_source=c](http://www.christelijkevakantiesite.nl/advertentie/16909?utm_source=c)

Volg ons via Facebook

[« Terug](#)